

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobců: **A) JUDr. J. Š.**, insolvenční správce dlužníka P. N., **B) P. N.**, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 17, Praha 1, za účasti: **Zemědělské obchodní družstvo Hradiště**, IČ 001 12 330, se sídlem Hradiště 183, zast. JUDr. Václavem Kalinou, advokátem, se sídlem Heydukova 101/2, Písek, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 19. 1. 2012 čj. 214736/2011-MZE-10000

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobci se podanou žalobou domáhají přezkoumání rozhodnutí ministra zemědělství uvedeného v záhlaví, kterým bylo rozhodnuto o námitce žalobců proti oznámení Ministerstva zemědělství, Agentury pro zemědělství a venkov Písek, č. j. EP29226/28/6 sp. zn. 144393/2011 - MZE ze dne 19. 9. 2011 o provedení změny evidovaných údajů v evidenci půdy podle užívatelských vztahů, tak, že námitce nebylo podle § 3g odst. 7 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů vyhověno.

Žalobci v žalobě uvádějí, že usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 9. 2010 sp. zn. KSCB 25 INS 8776/2010-A-11 bylo rozhodnuto o vyhlášení moratoria na majetek žalobce B) s tím, že moratorium je účinné od 6. 9. 2010 do 3. 12. 2010. Podle § 122 odst. 2 insolvenčního zákona pak platí, že nájemní smlouvy, které ke dni vyhlášení moratoria trvaly alespoň po dobu tří měsíců, nemůže druhý účastník smlouvy po dobu trvání moratoria vypovědět nebo od nich odstoupit. Smyslem tohoto ustanovení je, aby účel moratoria nebyl zmařen a aby dlužníkovi byly vytvořeny podmínky pro překonání jeho úpadku nebo hrozícího úpadku. Žalobce B) jako podnájemce obdržel výpověď z podnájmu

dne 29. 9. 2010, tedy v době, kdy byl v ochraně před věřiteli a stále existovaly účinky spojené s vyhlášením moratoria. Výpověď podaná osobou zúčastněnou na řízení je tedy absolutně neplatným právním úkonem pro rozpor se zákonem, konkrétně pro rozpor s § 122 odst. 2 insolvenčního zákona.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobci v žalobě vznášejí stejné argumenty, které již uplatňovali během řízení před správními orgány. Žalovaný zdůraznil, že ustanovení § 122 odst. 2 insolvenčního zákona je poměrně obecné a neurčité a do jeho výkladu lze zahrnout poměrně velké množství smluv. Nicméně ani při extenzivním výkladu tohoto ustanovení se žalovaný nedomnívá, že zákonodárce zamýšlel subsumovat pod příslušné ustanovení nájemní či podnájemní smlouvy. Poukazuje dále na to, že účelem ustanovení je chránit dlužníka v ochranné lhůtě. K ohrožení tohoto účelu zákona nedošlo vzhledem k časovému hledisku právních účinků výpovědi.

Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření poukázala na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 1. 2014, č. j. 25 ICm 962/2012-64, kterým byla zamítnuta žaloba žalobce A), když se domáhal určení, že žalobce B) je podnájemce a svědčí mu právo podnájmu k předmětným pozemkům. Uvedla, že žalobce B) v důsledku finančních problémů, do kterých se dostal, neobhospodařoval řádně předmětné pozemky, které tak zůstaly ležet ladem. Vlastníci pozemků se proto na osobu zúčastněnou na řízení obrátili s tím, že vypovídají nájemní smlouvu.

Zúčastněná osoba zastává názor, že podnájem pozemků není dodávka zboží či služeb nebo energií a surovin, ale jde o podnájemní vztah, který je odvozen od nájemní smlouvy. Zaniká-li nájemní smlouva, zaniká i podnájem. Žalobce navíc v době vyhlášeného moratoria na pozemcích neobhospodařil. Výpověď nebyla neplatná, neboť výpovědní lhůta byla roční, podnájem tedy skončil až ke dni 30. 9. 2011, tedy již po skončení platnosti moratoria.

Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí podstatné skutečnosti:

Žalobce B) uzavřel s osobou zúčastněnou na řízení dne 20. 3. 2008 podnájemní smlouvu k zemědělským pozemkům o celkové výměře 92,40 ha. Nájemní smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou s tím, že podnájem může být ukončen dohodou nebo písemnou výpovědí podanou ke dni 30. 9. běžného roku s tím, že pronájem skončí 1. 10. roku následujícího. Ve smlouvě je obsaženo výslovné upozornění na to, že v případě ukončení nájmu vlastníkem pozemku bude podnajímatel nucen využít tuto roční výpovědní lhůtu. Žalobce B) se ve smlouvě zavázal mj. k tomu, že bude obdělávat pronajatou půdu s péčí řádného hospodáře běžnou zemědělskou výrobou.

Dne 27. 9. 2010 podala osoba zúčastněná na řízení žalobci B) výpověď podnájemní smlouvy. Žalobci byla výpověď smlouvy odeslána poštou, podle založené kopie poštovní doručky si ji osobně převzal dne 29. 9. 2010.

Dne 19. 9. 2011 vydalo Ministerstvo zemědělství, agentura pro zemědělství a venkov Písek, oznámení o provedení změny evidovaných údajů v evidenci půdy č. j. EP29226/28/5, jímž byl u specifikovaných pozemků změněn uživatel.

Proti tomuto oznámení podali oba žalobci námitku, ve které shodně jako v žalobě poukázali na rozpor výpovědi z podnájmu s § 122 odst. 2 insolvenčního zákona.

Žalobou napadeným rozhodnutím ministra zemědělství ze dne 19. 1. 2012, čj. 214736/2011-MZE-10000 bylo o námitce rozhodnuto podle § 3g odst. 7 zákona o zemědělství tak, že se jí nevyhovuje. V odůvodnění tohoto rozhodnutí ministr zemědělství uvedl, že o věc, která je upravena v ustanovení § 122 odst. 2 insolvenčního zákona, v posuzovaném případě nejde. V posuzované věci jde o podnájemní smlouvu na užívání zemědělských pozemků a nikoliv o smlouvu na dodávky energií a surovin či dodávky zboží a služeb. Důvodem pro podání výpovědi pak nebylo, že by došlo k prodlení dlužníka s placením úhrady za zboží služby, ke kterému by došlo před vyhlášením moratoria. Důvodem je zcela prostá aplikace článku II podnájemní smlouvy, který na základě předchozího smluvního ujednání umožňuje podat písemnou výpověď k 30. 9. běžného roku s tím, že podnájem končí 1. 10. roku následujícího. Dále ministr zemědělství poukázal na to, že smysl příslušného ustanovení insolvenčního zákona nebyl nijak narušen, když právní účinky ukončení podnájemní smlouvy jakožto akcesorického právního vztahu ve vztahu k základnímu vztahu nájemnímu v době samotného trvání moratoria nenastaly a účel moratoria tak zmařen být nemohl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

V dané věci je rozhodnou otázkou, zda výpověď podaná osobou zúčastněnou na řízení žalobci B) je platným právním úkonem či nikoli, tj. zda byla podána v rozporu s ust. § 122 odst. 2 insolvenčního zákona. Zdejší soud neshledal žádné důvody, pro něž by měl tuto otázku posoudit odlišně, než jak to učinil Krajský soud v Českých Budějovicích, který se shodnou právní otázkou (ve vztahu k týmž skutkovým okolnostem) zabýval v řízení vedeném pod sp. zn. 25 ICm 962/2012.

Podle § 122 odst. 2 insolvenčního zákona *smlouvy na dodávky energií a surovin, jakož i další smlouvy o dodávkách zboží a služeb, které ke dni vyhlášení moratoria trvaly alespoň po dobu 3 měsíců, nemůže druhý účastník smlouvy po dobu trvání moratoria vypovědět nebo od nich odstoupit pro prodlení dlužníka s placením úhrady za zboží nebo služby, ke kterému došlo před vyhlášením moratoria, nebo pro zhoršení majetkové situace dlužníka, hradí-li dlužník na základě těchto smluv řádně a včas alespoň závazky podle odstavce 1.*

Soud dospěl k závěru, že ust. § 122 odst. 2 insolvenčního zákona na předmětnou situaci vůbec nedopadá. Je nutno vzít v úvahu, že podle § 122 insolvenčního zákona nelze vypovědět po dobu trvání moratoria nebo od nich odstoupit smlouvy z důvodu prodlení dlužníka s placením úhrady za zboží a za služby, ke kterému došlo před vyhlášením moratoria nebo pro zhoršení majetkové situace dlužníka, hradí-li dlužník na základě těchto smluv řádně a včas alespoň závazky podle odst. 1, což jsou podle § 122 odst. 1 insolvenčního zákona závazky bezprostředně související se zachováním provozu podniku vzniklé v posledních třiceti dnech před vyhlášením moratoria, pokud je dlužník oprávněn hradit přednostně před dříve splatnými závazky. Podle názoru soudu je zřejmé, že pokud obecná právní úprava, jak tomu je u nájemní i podnájemní smlouvy podle občanského zákoníku, a to i ve vztahu k zemědělským pozemkům, umožňuje vypovědět právní vztah bez udání důvodu, není možné již z tohoto důvodu podřadit režim výpovědi takové smlouvy pod § 122 odst. 2 insolvenčního zákona, který zjevně míří na takový typ smluvních vztahů, kde v důsledku určité obecné regulace, smluvními přímusy apod. je omezená možnost věřitele vypovědět tento vztah jenom na

konkrétní právní důvody, mimo jiné právě z důvodu prodlení. Takové omezení pro výpověď z nájemní smlouvy zemědělských pozemků neplatí a současně ani nebylo dlužníkem použito. Dlužné podnájmné za roky 2009 a 2010 zde bylo a bylo také přihlášeno v rámci insolvenčního řízení, osoba zúčastněná na řízení se však tohoto důvodu v rámci výpovědi nedovolala a poukazuje na důvod jiný, tedy na důvod faktického neobdělávání těchto pozemků a tedy následné výpovědi nájemních smluv ze strany jejich vlastníků.

Nelze současně přehlédnout, že délka výpovědní doby u předmětné smlouvy činí 1 rok, a to v souladu s ust. § 677 odst. 2 občanského zákoníku, takže účinky skončení nájmu by nastaly za 10 - 11 měsíců po skončení doby moratoria. To není v žádném smysluplném poměru k ochranné době v rámci moratoria, která může být v režimu § 119 odst. 1 insolvenčního zákona tříměsíční (jak tomu bylo v tomto případě), popř. může být vedle režimu § 119 odst. 2 insolvenčního zákona prodlouženo o dalších 30 dnů. Věřiteli by zde bylo znemožněno právo výpovědi v daném roce vůbec realizovat, protože výpověď podaná po skončení moratoria by kolidovala s ust. § 677 odst. 2 občanského zákoníku, nájemní vztah by trval o rok déle, přestože ochrana věřitele zde byla toliko tříměsíční. Z těchto důvodů, i z důvodu velmi slabé ochrany obecně podnájemního vztahu v občanském zákoníku, i s ohledem na obecný obsah pojmu podnájem zemědělských pozemků, má soud za to, že podnájem zemědělského pozemku není možné jazykově ani systematicky podřadit pod pojem „smlouvy o dodávce služeb“ ve smyslu § 122 odst. 2 insolvenčního zákona, jak činí žalobce.

Je současně třeba zdůraznit, že pokud došlo k výpovědi jednotlivých smluv o nájmu, nemůže, a to přes ochranu danou v ust. § 122 odst. 2 insolvenčního zákona, nadále existovat vztah podnájemní, který je přímo navázán na existenci vztahu nájemního.

Soud proto uzavírá, že výpověď podnájemní smlouvy daná žalobci byla platným právním úkonem a orgány žalovaného tak věc posoudily v souladu s právními předpisy.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V daném případě soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. července 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu